

Bilag XV.**Foredrag af Direktør Høgbjerg, Esbjerg,**

om de secundære Markeders Betydning for Prisniveauet og disses Indflydelse paa Svingningerne i Smørprisen.

Jeg har tilladt mig at lade omdele en Opstilling, der viser først for Aaret 1913 og derefter for Perioden 1922—32, vor samlede Smørudførsel, dennes Fordeling til de forskellige Markeder og Gennemsnit af Københavns Notering, hvilken Opgørelse jeg i det følgende nu og da vil henvide til.

Idet jeg gør opmærksom paa, at jeg betragter England som Hovedmarkedet og alle de øvrige Markeder som »secundære«, vil jeg gerne begynde med at sige, at hvis jeg kunde nøjes med at besvare de to stillede Spørgsmaal for den Periode, vi i Øjeblikket er inde i og nogle Maaneder tilbage i Tiden, vilde Sagen være endt meget hurtigt, idet Svaret maatte blive, at de secundære Markeders Indflydelse paa Prisniveauet i Øjeblikket med nogle og halvfems Procent af Kvantumet til England og med Tyskland og Belgien som vore eneste Kunder udenfor England er yderst ringe, og at disse Markeders Indvirkning i Retning af Prissvingning i Øjeblikket nærmest er lig Nul, for det første paa Grund af det ringe Kvantum og for det andet fordi den Overpris, vi i Øjeblikket opnaar i Tyskland — og det samme gælder den Overpris vi tidligere i en Periode opnaaede i Belgien — ikke influerer paa Københavns Notering, men indgaar i et særligt Fond.

Saa let slipper jeg vel næppe fra Opgaven, og jeg vil derfor gøre opmærksom paa, at man netop i de vanskelige Salgsforhold, som vi har i Dag, hvilke giver sig tydeligt Udtryk i den meget lave Smørpris, har det bedste Bevis for, hvor daarligt vi kan undvære Ordrene fra Markederne udenfor England, idet det tydeligt viser sig, at vi ikke i England kan placere den Smørmængde, som vi har til Eksport, uden at komme udenfor den normale Kundekreds for dansk Smør i England, hvilket vil sige, at vi maa have et Publikum derovre i Tale, hvis Købelyst eller Købeevne ligger i et lavere Niveau, og dette trækker Prisen for vort samlede Kvantum ned til dette Niveau. En god Egenskab ved de secundære Markeder er ogsaa det Forhold, at disse fortrinsvis køber eller i hvert Fald køber de største Kvanta i Vintertiden, altsaa paa den Tid af Aaret hvor de store Tilførsler af Kolonismør kommer til England.

Man kan dog ikke gaa saa vidt, at man siger, at det gælder om at sælge saa meget som muligt til »andre Markeder« og derved tvinge Prisen til England højt op. Her maa man nøjes med at sige, og dette har Gyldighed for alle Tider, at en »passende« Spredning af den danske Smørekseport er af den største Betydning for Opnaaelsen til enhver Tid af den højeste mulige Pris, og jeg vil gerne stærkt understrege Udtrykket »passende«.

Man kan godt sammenligne Forholdene for hele Danmarks Smørekseport med Forholdene indenfor den enkelte Forretning, hvor det at have passende rigeligt med Kunder skaber en vis, alt efter Markedets større eller mindre Fæsthed, større eller mindre Uafhængighed overfor den enkelte Kunde. At man i de enkelte Uger er saaledes stillet, at det ikke er en Nødvendighed, at man hver Uge er tvunget til at skulle handle med hver enkelt Kunde for at faa sit Kvantum rømmet, bevirker, at man i de faste Markeder har